

Αυτά στον τόπο μας τα ήξεραν και ο Παπανούτσος κι ο Αρσένης, που με κάθε θυσία, ήθελαν το απολυτήριο να παίξει ρόλο στην εξέλιξη του μαθητή, με στόχο να αναδειχθεί η δουλειά των δασκάλων του σχολείου. Τώρα το απολυτήριο έχει επί της ουσίας ακυρωθεί, εφόσον είναι ένα χαρτί χωρίς καμία ισχύ για τη συνέχιση στην επόμενη βαθμίδα και ο μαθητής οφείλει, αν θέλει να προχωρήσει, να προσαρμοσθεί απολύτως σ' αυτήν τη γραμμή παραγωγής παπουτσιών ή ανθρώπων, δεδομένης και της επίμονης αδιαλλαξίας της Ν.Δ. και της «συγκεχυμένης συγχύσεως» του ΠΑΣΟΚ.

Συγχρόνως με το βαθμολογικό σύστημα ήρθε και μια άλλη φρίκη για τους σπουδαστές, όπως σημειώνει ο Hartmann, η οποία αγγίζει τα όρια της ιδεοληψίας. Τα τυποποιημένα προγράμματα σπουδών. Εάν λοιπόν η βάση του 10 έχει απελευθερώσει το σύστημα από κάθε ευθύνη αποτυχίας -αυτήν την υφίσταται μόνον ο μαθητής- κομμάτι και οι γονείς του- το απολύτως τυποποιημένο πρόγραμμα σπουδών, ιδίως αυτό του Γυμνασίου, του λέει ακριβώς τι πρέπει να γνωρίζει και μέχρι ποιού σημείου πρέπει να φθάσει. Όπως ακριβώς και η σειρά παραγωγής πρέπει να παραγάγει όμοια μετρήσιμα και αμειβόμενα κομμάτια.

Εάν οι μαθητές δεν αποδίδουν καλά είναι προφανώς επειδή αυτοί- όχι οι δάσκαλοί τους ή τα σχολεία τους- δεν είναι «κανονικοί», δυστυχώς... «Φαίνεται σαν τα σύγχρονα σχολεία να συστάθηκαν συγκεκριμένα για να ελαχιστοποιήσουν τον αυτοσεβασμό, παράγοντας αντ' αυτού τα υποχωρητικά, unthinking μικρά ρομπότ της μηχανής της βιομηχανικής-computerized κοινωνίας. Η "συμπεριφορά διδασκαλίας", στον βωμό των καλών βαθμών, θα μπορούσε να έχει σχεδιαστεί σε ένα εργαστήριο psycho». Δεν μένει παρά να πούμε «ζήτω» στην κοινωνία που νικάει τα παιδιά της.

1. Ο Νιλ Πόστμαν (1931-2003) ήταν ο πρώτος που έφερε στη μνήμη μας τον W. Farish. Το άρθρο θέλει να τιμήσει τη μνήμη του. 2. Η βάση της ανάλυσης του άρθρου στηρίζεται σε προβληματισμούς του Hartmann κατά την αντιμετώπιση παρόμοιων προβλημάτων. Εχουν μεταφερθεί αναλογικά εις τα καθ' ημάς, η βάση τους όμως είναι δική του.